onafhankelijk dagblad
voor Aruba, Curaçao
en Bonaire
opgericht in 1884

abonnementsprijs Af 32,50
losse nummers Af 1,50
zaterdag Business Ñapa
met Ñapa Af 1,75
dinsdag
15 juli 2014
jaargang 128
nr 159

AMIGOE

prèkè
Aan tafel!

Plasterk over kritische kamervragen CDA en D66

'Rijksministerraad heeft rechtmatig gehandeld'

DEN HAAG/ORANJESTAD — De Rijksministerraad houdt, ondanks de hongerstaking van premier Mike Eman (AVP), voet bij stuk. "Er zijn geen procedurele fouten gemaakt met betrekking tot de aanwijzing aan Aruba", zo schrijft minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in antwoord op de kritische kamervragen van D66 en CDA. "De gouverneur heeft enkel een instructie gekregen hoe hij invulling moet geven aan zijn recht om begrotingen wel of niet goed te keuren." Eman zelf laat weten zijn staking voort te zetten.

door **Otti Thomas**
en **Jackeliene Geeve**

"De beslissingen van de Rijksministerraad komen zorgvuldig en rechtmatig tot stand", schrijft Plasterk, mede namens premier Mark Rutte, in een brief van zes A4-tjes. Basis voor die beslissing is het recht van gouverneur Fredis Renfunjol om geen handtekening te zetten onder een begroting die risico's voor het Koninkrijk met zich meebrengt. Plasterk verwijst hiervoor naar artikel 21 van het Reglement van de Gouverneur. "Indien de Gouverneur een landsverordening in strijd acht met het Statuut, een internationale regeling, een rijkswet of een algemene maatregel van rijksbestuur, dan wel met belangen waarvan de verzorging of waarborging aangelegenheid van het Koninkrijk is, stelt hij de landsverordening niet vast." Ook verwijst Plasterk naar artikel 15, waarin staat dat de Rijksministerraad het recht heeft om een aanwijzing te geven.

Conflict

In de huidige situatie is er vooral sprake van een mogelijk conflict met een Koninkrijksbelang, vervolgt Plasterk. "Het risico van een onbeheersbare staatsschuld met alle gevolgen van dien zou een situatie met zich kunnen meebrengen, waarvan de verzorging een koninkrijksaangelegenheid is", legt de minister uit. Het onderzoek door de gouverneur is bedoeld om uit te wijzen of er sprake is van een daadwerkelijk risico, aangezien dat risico nog niet vaststaat.

Officiële aanwijzing

De juridische grondslag wordt verder toegelicht in het Koninklijk Besluit, dat vandaag is gepubliceerd. Met dit besluit geeft de koninkrijksregering een aanwijzing aan de Gouverneur, zo schrijft de toelichting. Onder meer wordt beschreven op welke wijze de gouverneur met zijn bevoegdheid (die artikel 21 van genoemd Reglement hem als koninkrijksorgaan geeft) dient om te gaan. "Doel van deze aanwijzing is om informatie te vergaren die de Gouverneur in staat zal stellen een afgewogen beslissing te nemen of hij de landsverordening zal vaststellen of niet."

Raad van State

Tweede Kamerlid Wassila Hachchi (D66) liet vandaag mede namens het CDA weten dat, als het aan de partij ligt, de Raad van State 'zo spoedig mogelijk' onderzoek moet doen naar het conflict over de begroting van Aruba. Volgens Hachchi blijft haar partij, ook na het antwoord van Plasterk, namelijk vraagtekens houden bij de rechtmatigheid van het besluit van de Rijksministerraad. Eerder eiste ook de Arubaanse regering dat de Raad van State betrokken had moeten worden in dit proces.

In het vandaag gepubliceerde Koninklijk Besluit wordt ook de rol van de Raad van State genoemd. Artikel 21 van het Reglement van de Gouverneur bepaalt immers ook dat de gouverneur de begroting pas ondertekent zodra er bij Koninklijk Besluit is vastgesteld dat er geen strijdigheid is met het Statuut of een Koninkrijksbelang, een procedure waarbij de Raad van State moet worden gehoord.

Volgens Plasterk geldt die betrokkenheid van de Raad van State echter pas als de gouverneur ook na zijn onderzoek besluit om de begroting niet vast te stellen. Dan zal de Rijksministerraad de Raad van State om een oordeel vragen en zo de beslissing van de gouverneur controleren, schrijft hij.

Autonoom recht

Plasterk stelt verder dat de aanwijzing geen inbreuk is op het autonoom recht van Aruba om zelf een begroting op te stellen. "Het parlement heeft zonder inmenging van de Rijksministerraad de landsverordening kunnen behandelen. Ook de beslissing of de begroting 2014 naar aanleiding van het nu ingezette onderzoek wordt aangepast en zo ja, in welke zin, blijft bij de Arubaanse regering en Staten", schrijft hij.

Vervolg op pagina 3.

'Rijksministerraad heeft zorgvuldig en rechtmatig gehandeld'

Vervolg van pagina 1

D66 en CDA vroegen ook expliciet naar het verwijt van premier Eman dat Plasterk zich niet aan de afspraak heeft gehouden. Volgens Eman zou de begroting getoetst worden door een onafhankelijke commissie van deskundigen die door beide landen werden aangedragen en niet door leden van het College financieel toezicht (Cft). Volgens Plasterk was het echter voor iedereen duidelijk dat het Cft betrokken zou zijn. De afspraak was immers dat het onderzoek gedaan zou worden door "deskundigen met ervaring in met overeenkomstige taken belaste organen in Koninkrijksverband", aldus Plasterk. "Voor de minister-president van Aruba, de minister-president van Nederland en mijzelf was het evident dat dit betrekking had op het secretariaat Cft; dat is immers het enige orgaan binnen het Koninkrijk dat met een dergelijke overeenkomstige taak is belast."

D66-kamerlid Wassila Hachchi

Onafhankelijke toetsing
Plasterk geeft in zijn brief verder een uitgebreide omschrijving van de gebeurtenissen die tot de aanwijzing hebben geleid. De Nederlandse regering maakt zich al jaren zorgen over de financiële situatie van Aruba, wat heeft geleid tot verschillende afspraken over een onafhankelijke toetsing. De minister noemt het protocol van 13 maart 2013 voor de inschrijving door Nederland op Arubaanse obligatieleningen, inclusief een beoordeling of de lening kon worden terugbetaald.

Op 7 februari 2014 werd vervolgens afgesproken dat de begroting en het meerjaren-perspectief beoordeeld zouden worden door een onafhankelijke derde partij, gerelateerd aan de verplichte instemming van de Rijksministerraad voor het aangaan van buitenlandse leningen door Aruba. In maart volgde een overleg door topambtenaren op Aruba, in april een overleg met minister Juan David Yrausquin in Nederland en in mei een briefwisseling. "Aruba is bij die gelegenheden telkens erop gewezen dat aan de afspraken nog geen uitvoering was gegeven", aldus Plasterk.

Geen genoegen
De oppositiepartijen D66 en CDA nemen geen genoegen met de antwoorden van Plasterk. Volgens Tweede Kamerlid Wassila Hachchi is er nog steeds geen duidelijkheid over de rechtmatigheid van het besluit en de beslissing om het Cft met het onderzoek te belasten. Ook geven Plasterk en Rutte geen oplossing voor het conflict, waarmee de hongerstaking van Eman zou worden beëindigd. "Er moet een derde partij naar kijken en de Raad van State is daar de uitgelezen partij voor", aldus Hachchi tegen persbureau ANP. Het is nog niet duidelijk op welke wijze D66 en CDA een onderzoek door de Raad van State zullen eisen, nu de Tweede Kamer met zomerreces is. Hachchi was niet bereikbaar om dit verder toe te lichten.